

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 29 marca 2017r., (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W., wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym, aby pozwani – A. W. (1) i J. W. (1), zapłacili solidarnie na rzecz powoda, kwotę 458.021,07 zł, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty.

Powód wniósł również o zasądzenie na swoją rzecz solidarnie od pozwanych kosztów postępowania, według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 22 czerwca 2016r. zawarł z wierzycielem pierwotnym – (...) Bankiem (...) S.A. umowę przelewu w/w wierzytelności, mocą której została ona w całości przeniesiona na stronę powodową wraz ze wszystkimi ustanowionymi zabezpieczeniami. Na dochodzoną pozwem należność w wysokości 458.021,07 zł składają się kwoty: 235.685,11 zł – tytułem należności głównej, tj. tytułem pozostałego do spłaty kapitału kredytu, 222 335,96 zł - tytułem skapitalizowanych odsetek, w tym: 211.201,58 zł – tytułem odsetek umownych naliczonych przez wierzyciela pierwotnego do dnia zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności oraz 11.495,98 zł - tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych przez stronę powodową od kwoty należności głównej po dniu zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności do dnia poprzedzającego dzień złożenia pozwu.

(pozew, k. 3-8)

Nakazem zapłaty z dnia 26 kwietnia 2017 r., wydanym w postępowaniu upominawczym, Sąd Okręgowy w Łodzi, w sprawie II Nc 134/17, orzekł, że A. W. (1) i J. W. (1) w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu mają zapłacić solidarnie na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego we W. kwotę: 458.021,07 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 marca 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 5.725,50 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od pozwu i kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, albo wnieść w tym terminie do tutejszego Sądu sprzeciw.

(nakaz zapłaty, k. 156)

Pozwani wnieśli sprzeciw od powyższego nakazu, zaskarżając go w całości. Podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia objętego powództwem, zarzut nieudowodnienia roszczenia objętego żądaniem pozwu oraz zarzut wynikający z treści art. 366 k.p.c. z wz. z art. 788 § 1 k.p.c., w związku z faktem, iż powód dysponuje tytułem wykonawczym w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego, co do którego mógł wystąpić o nadanie klauzuli na rzecz nowego wierzyciela, jako następcy prawnego. Na wypadek nieuwzględnienia powyższych zarzutów pozwani wnieśli o rozłożenie należności na raty z uwagi na ich trudną sytuację finansową.

(sprzeciw pozwanej A. W., k. 163-165, sprzeciw pozwanego J. W., k. 167-169)

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanych, strona powodowa zmodyfikowała żądanie pozwu w ten sposób, że cofnęła pozew w stosunku do pozwanej A. W. (1) bez zrzeczenia się roszczenia i wniosła o zasądzenie od pozwanego J. W. (1) kwoty 294.685,11 zł, z zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności pozwanego do przysługującego mu prawa własności nieruchomości położonej w miejscowości D., dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), prawa własności nieruchomości położonej w miejscowości D., dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) oraz przysługującego mu udziału w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w miejscowości D., dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), na których ustanowiono hipotekę umowną łączną zwykłą w kwocie 295.000 zł oraz hipotekę umowną łączną kaucyjną do kwoty 59.000 zł.

Pozwany wskazał, iż na dochodzoną kwotę 294.685,11 zł składa się należność główna w kwocie 235.685,11 zł, znajdująca pokrycie w ustanowionej w niniejszej sprawie kwocie hipoteki umownej łącznej zwykłej (295.000 zł) oraz część odsetek naliczonych przez wierzyciela pierwotnego w kwocie 59.000,00 zł, a zatem w wysokości znajdującej pokrycie w ustanowionej hipotece umownej łącznej kaucyjnej.

(odpowiedz na zarzuty, k. 184-194)

Postanowieniem z dnia 27 września 2017r. Sąd umorzył postępowanie w stosunku do A. W. (1).

(postanowienie, k. 195)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 czerwca 2010r. pozwany J. W. (1) zawarł z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną w W. umowę kredytu obrotowego nieodnawialnego w walucie polskiej nr (...).

Zgodnie z § 1 wskazanej umowy powodowy Bank udzielił kredytu w walucie polskiej w kwocie 295.000 zł na okres od 1 czerwca 2010r. do 5 maja 2013r. W § 16 przewidziano, iż w przypadku opóźnienia w spłacie kredytu (...) SA pobierze odsetki od niespłaconej kwoty za okres od dnia następującego po dniu, w którym powinna nastąpić spłata do dnia dokonania spłaty, według stopy procentowej przewidzianej dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych, po upływie terminu wypowiedzenia, w stan natychmiastowej wymagalności na cele gospodarcze, określonej w uchwale Zarządu (...) SA obowiązującej w okresach, za które oprocentowanie jest naliczane i podawanej do wiadomości klientom w (...) SA udostępnionym w lokalach oddziałów, niezależnie od innych form powiadomienia.

Zgodnie z § 19 umowy, jako zabezpieczenie spłaty kredytu przewidziano hipotekę umowną łączną zwykłą w kwocie 295.000 zł na nieruchomości gruntowej zabudowanej zlokalizowanej w D., opisanej w KW nr (...), KW nr (...) i na 6/10 udziału w działce nr (...) o pow. 1689 m2 opisanej w KW nr (...) prowadzonych w Sądzie Rejonowym w Skierniewicach oraz hipoteka kaucyjna na w/w nieruchomości do kwoty 59.000 zł (§ 19 umowy).

(umowa, k. 18-24, oświadczenia, k. 25-26)

Stosownie do powyższego na stanowiącej własność pozwanego nieruchomości gruntowej zabudowanej zlokalizowanej w D., oznaczonej nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...) oraz na stanowiącej własność pozwanego nieruchomości zabudowanej położonej w D., oznaczonej nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...), a nadto na przysługującym pozwanemu udziale (6/10) w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w miejscowości D. oznaczonej nr 90/6, dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...), ustanowiona została hipoteka umowna łączna zwykła w kwocie 295.000 zł, na zabezpieczenie wiarygodności kapitałowej związanej z w/w kredytem w kwocie 295.000 zł. Nadto na wskazanych nieruchomościach została ustanowiona hipoteka umowna łączna kaucyjna do kwoty 59.000 zł, na zabezpieczenie wiarygodności odsetkowej związanej z w/w kredytem w kwocie 295.000 zł.

(odpisy zwykle księgi wieczystej: nr (...), k. 27-36, nr (...), k. 37-44, nr (...), k. 45-60)

Wobec zaprzestania przez stronę pozwaną regulowania zobowiązania wynikającego z zawartej umowy, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna pismem z dnia 21.03.2011r. „wypowiedzenie umowy kredytu” wezwał J. W. (1) do dokonania spłaty całości należności w terminie 30 dni, zaś w przypadku braku spłaty wskazał, iż cała kwota kredytu wraz z odsetkami i opłatami, po upływie terminu wypowiedzenia, staje się natychmiast wymagalna.

(wypowiedzenie, k. 61)

W dniu 21.06.2011 r. pomiędzy stronami umowy kredytu doszło do zawarcia umowy ugody, jednakże pozwany się z niej nie wywiązał.

(ugoda, k. 62-65)

W dniu 17 października 2012r. bank sporządził bankowy tytuł egzekucyjny o numerze (...), w którym wskazał, iż na dzień 15 października 2012r. w księgach banku figuruje solidarne wymagalne zadłużenie pozwanych z tytułu umowy kredytu z 1 czerwca 2010r., na które składają się:

niespłacony kapitał w wysokości: 235.685,11 zł,

koszty w kwocie 114 zł,

odsetki naliczone do 16.10.2012r., włącznie w kwocie: 87.110,19 zł

oraz dalsze należne odsetki od dnia 17.10.2012r. naliczone wg stopy procentowej wynoszącej 25% w stosunku rocznym od kwoty 235.685,11 zł.

(bankowy tytuł egzekucyjny, k. 66)

Sąd Rejonowy w Skierniewicach, postanowieniem z dnia 12.12.2012 r. nadał w/w tytułowi egzekucyjnemu w całości, jednakże do kwoty nie przewyższającej 590.000 zł klauzulę wykonalności w sprawie o sygn. akt I Co 1442/12.

(postanowienie, k. 67)

Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko stronie pozwanej. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla miasta S. T. C. w sprawie o sygn. akt KM 708/13 postanowieniem z dnia 06.12.2016 r. umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko stronie pozwanej, na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. Zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy z adnotacją o wyegzekwowanej kwocie 1.207,08zł.

(postanowienie na wniosek wierzyciela o umorzeniu postępowania, k. 68-89)

W dniu 22.06.2016 r. (...) Bank (...) S.A. zawarł ze stroną powodową umowę przelewu w/w wierzytelności, mocą której została ona w całości przeniesiona na stronę powodową wraz ze wszystkimi ustanowionymi zabezpieczeniami (zadłużenie na dzień 27 czerwca 2016r., wynoszące ogółem 448.072,69 zł, w tym kapitał – 235.685,11 zł, odsetki – 211.201,58 zł, koszty – 1.186 zł).

(umowa, k. 70-92, załącznik – lista wierzytelności, k. 149-152)

Na wniosek strony powodowej, w księgach wieczystych, dokonano wpisu zmiany wierzyciela hipotecznego.

(odpisy zwykle księgi wieczystej: nr (...), k. 27-36, nr (...), k. 37-44, nr (...), k. 45-60)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o załączone do akt dokumenty, których autentyczność nie budzi wątpliwości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził od pozwanego zapłaty należności z tytułu umowy kredytu obrotowego zawartej przez pozwanego z (...) Bank (...) S.A. Następnie na podstawie umowy cesji zawartej pomiędzy powodem a bankiem, powód nabył wskazaną wierzytelność.

Wobec podniesienia przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia pozwany wniósł o zasądzenie od pozwanego J. W. (1) kwoty 294.685,11 zł, z zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności pozwanego do przysługującego mu prawa własności nieruchomości położonych w miejscowości D..

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. akt III CZP 29/16, nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania

egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.) Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. W konsekwencji powyższego, przyjmując trzeba, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu po upływie trzech lat (art. 118 k.c.) od momentu niewywiązania się przez pozwanego z zawartej z Bankiem umowy ugody. Wprawdzie w okolicznościach niniejszej sprawy nie zostało wskazane, kiedy taka okoliczność nastąpiła, jednak zapewne miała miejsce przed wystawieniem przez Bank bankowego tytułu egzekucyjnego, zatem przed 17 października 2012r.

Zaznaczyć należy, iż na mocy ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. (która weszła w życie 20 lutego 2011r.), o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2009 nr 131 poz. 1075), instytucja hipoteki kaucyjnej została zniesiona z dniem wejścia w życie w/w nowelizacji, jednakże zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy do hipotek kaucyjnych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyjątkiem przepisów o rozporządzaniu opróżnionym miejscem hipotecznym. Ust. 2 tego artykułu stanowi, iż do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy w dotychczasowym brzmieniu, z wyjątkiem art. 76 ust. 1 i 4 tej ustawy, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. To samo dotyczy hipotek kaucyjnych zabezpieczających roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, lecz nieobjętych z mocy ustawy hipoteką zwykłą, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Powód dochodzi zapłaty z tytułu zobowiązania zabezpieczonego hipoteką umowną zwykłą oraz hipoteką kaucyjną, powstałą przy zawieraniu umowy kredytu obrotowego, a więc w 2010r. Z tego względu należało uznać, że zastosowanie w sprawie znajdują przepisy o księgach wieczystych i hipotece w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r.

W myśl art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. 2003 Nr 42, poz. 363 zm. – zwaną dalej „u.k.w.h.”), w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

W rozdziale 2 u.k.w.h. została uregulowana hipoteka kaucyjna. Stosownie do art. 102 ustawy wierzytelności o wysokości nieustalonej mogły być zabezpieczone hipoteką do oznaczonej sumy najwyższej (hipoteka kaucyjna). Hipoteka kaucyjna mogła w szczególności zabezpieczać istniejące lub mogące powstać wierzytelności z określonego stosunku prawnego albo roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, lecz nieobjęte z mocy ustawy hipoteką zwykłą.

Hipoteka kaucyjna zabezpieczała odsetki oraz koszty postępowania mieszczące się w sumie wymienionej we wpisie hipoteki (art. 104).

Przedawnienie roszczenia w stosunku do dłużnika osobistego o odsetki ustawowe za opóźnienie, zabezpieczone przez hipotekę kaucyjną, nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Jak długo hipoteka kaucyjna figuruje w księdze wieczystej, wierzyciel może liczyć na ich zaspokojenie z nieruchomości. Artykuł 104 u.k.w.h., sprzed uchylecia, jako przepis szczególny odnoszący się do hipoteki kaucyjnej, wyłączał w tym zakresie zastosowanie art. 77 zd. 2 u.k.w.h., w wersji sprzed nowelizacji, odnoszącego się do hipoteki w ogólności (wyrok SN z dnia 2 marca 2012 r., II CSK 282/11, Lex nr 1215166).

W myśl art. 77 u.k.w.h. przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczenia o odsetki.

Z powołanego przepisu wynika, iż przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie pozbawia wierzyciela hipotecznego uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości. Przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga za sobą tylko skutki w sferze obligacyjnej. Jeżeli dojdzie do przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką, to wierzyciel hipoteczny jest uprawniony do zaspokojenia się z nieruchomości obciążonej. W przypadku przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką wierzyciel hipoteczny może zaspokoić się z nieruchomości obciążonej niezależnie od tego czy jej właścicielem jest też dłużnik osobisty, czy tylko rzeczowy (wyrok SA w Białymstoku z 21 listopada 2013 r., I ACa 593/2013, SIP nr 1402852).

Na gruncie niniejszej sprawy, hipoteka umowna łączna zwykła ustanowiona na dwóch nieruchomościach zlokalizowanych w D., dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...) oraz KW nr (...), a nadto na udziale (6/10) w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w miejscowości D., dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr (...), stanowi zabezpieczenie spłaty wierzytelności kapitałowej związanej z kredytem w kwocie 295.000 zł, udzielonym umową z dnia 1 czerwca 2010r. J. W. (1). Nadto w analizowanym stanie faktycznym zabezpieczenie wierzytelności odsetkowej związanej z w/w kredytem stanowi hipoteka umowna łączna kaucyjna do kwoty 59.000 zł, ustanowiona także na powyższych nieruchomościach. Okoliczność ta bezsprzecznie wynika z załączonych do sprawy dokumentów, w tym z odpisów księgi wieczystej nr (...).

Roszczenie powoda przedawnione w stosunku do pozwanego jako dłużnika osobistego może być uwzględnione, jednakże tylko do sumy wpisanej do księgi wieczystej, tylko bowiem w granicach tej sumy wierzytelność strony powodowej podlega hipotecznej ochronie, tj. podlega zaspokojeniu z nieruchomości obciążonej.

Pozwany, jako właściciel wskazanych nieruchomości oraz posiadający udział w prawie użytkowania wieczystego w/ w nieruchomości, odpowiada jako dłużnik rzeczowy powoda. Powód dochodził tytułem należności głównej kwoty 235.685,11 zł, znajduje ona w całości pokrycie w ustanowionej w niniejszej sprawie kwocie hipoteki umownej łącznej zwykłej do kwoty 295.000 zł.

W rozpoznawanej sprawie odsetki umowne skapitalizowane przez wierzyciela pierwotnego za okres do dnia zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności wyniosły 211.201,58 zł, przy czym odsetki te znajdują pokrycie w ustanowionej hipotece umownej łącznej kaucyjnej w kwocie 59.000 zł, zatem w tym zakresie powództwo jako uzasadnione, podlegało uwzględnieniu.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut pozwanego, iż powód nie udowodnił wysokości dochodzonej wierzytelności. Strona powodowa poprzez przedłożenie dokumentów w postaci umowy kredytu obrotowego, bankowego tytułu wykonawczego, umowy przelewu wierzytelności, udowodniła, że przysługuje jej wobec pozwanego dochodzona wierzytelność. Powyższego nie podważa ogólne zaprzeczenie przez pozwanego wskazywanym przez powoda kwotom, pozwany bowiem, poza stwierdzeniem jedynie, iż dochodzona kwota została nieprawidłowo obliczona i jest zawyżona, nie przedstawił żadnych twierdzeń, w jakiej wysokości wierzytelność miałaby powodowi przysługiwać, ani też nie zaoferował na tą okoliczność żadnych dowodów, ograniczając się do przedstawienia swoich wątpliwości w tym przedmiocie.

Także podniesiony przez pozwanego zarzut res iudicata (powagi rzeczy osądzonej) nie zasługuje na uwzględnienie. Z prawomocności materialnej nie korzystają akty pozbawione charakteru orzeczeń, m.in. w postaci pozasądowych tytułów egzekucyjnych, takich jak bankowy tytuł egzekucyjny (Ereciński Tadeusz [red.], Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V, 2016). Bankowy tytuł egzekucyjny nie ma mocy wiążącej orzeczenia sądowego ani nie stwarza stanu powagi rzeczy osądzonej (art. 365 i 366 k.p.c.) (wyrok SN z dnia 15 listopada 2002 r., II CKN 986/00, LEX nr 77044).

Odnosząc się do argumentacji strony pozwanej odnośnie posiadania przez powoda bankowego tytułu egzekucyjnego oraz możliwości wystąpienia o nadanie klauzuli wykonalności na ten podmiot jako następcy prawnego, wskazać należy, iż art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych

ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1854) uchylił przepisy art. 96–98 prawa bankowego, które dawały bankom uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych i po nadaniu klauzuli wykonalności wszczęcia na ich podstawie postępowania egzekucyjnego. Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności. Nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne. Niedopuszczalne było nadanie na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. klauzuli wykonalności na rzecz niebędącego bankiem nabywcy wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym, także po zaopatrzeniu go w sądową klauzulę wykonalności. (tak m. in. SN w uchwałach z 2.04.2004 r., III CZP 9/04, OSNC z 2005 r., nr 6, poz. 98, z 22.02.2006 r., III CZP 129/05, OSNC z 2007 r., nr 1, poz. 4, z 19.02.2015 r., III CZP 103/14).

Sąd Okręgowy uznał więc powództwo za uzasadnione na podstawie art. 65 ust. 1 u.k.w.h., w zakresie kwoty 294.685,11 zł (235.685,11 zł + 59.000 zł) przy uwzględnieniu ograniczonej odpowiedzialności dłużnika hipotecznego, orzekając jak w punkcie 1 wyroku na podstawie art. 319 k.p.c.

W pozostałym zakresie, co do odpowiedzialności osobistej pozwanego, tj. co do żądania zasądzenia od pozwanego kwoty powyżej zasądzonej oraz bez zastrzeżenia o ograniczeniu jego odpowiedzialności do nieruchomości zabezpieczonych hipoteką, powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku.

W następnej kolejności należało odnieść się do wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty w oparciu o art. 320 k.p.c.

Zgodnie z powołanym przepisem, w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

Rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty albo wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia zasądzonych świadczenia jest możliwe tylko "w szczególnie uzasadnionych wypadkach". Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzonych świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (wyrok SA w Łodzi z dnia 25 stycznia 2013 r., I ACa 1080/12, Lex nr 1313300).

Jednolicie przyjmuje się w orzecznictwie, że rozłożenie na raty może mieć miejsce wtedy, gdy w sprawie zostanie wykazane, że pozwany będzie w stanie realizować spłatę w ratach, że będzie dysponować środkami dla wykonania tak zmodyfikowanego obowiązku.

W analizowanej sprawie, w ocenie Sądu, wniosek pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie. J. W. (1), w odniesieniu do wnioskowanego rozłożenia należności na raty, poprzestał jedynie na głosłownych twierdzeniach o trudnej sytuacji finansowej, w jakiej się znajduje. Nie wykazał także realnej możliwości regulowania należności w ratach. Nadto nie należy tracić z pola widzenia faktu, iż pozwany, mimo możliwości uregulowania zadłużenia w ratach na podstawie zawartej z pierwotnym wierzycielem ugody, także się z niej nie wywiązał. Przytoczyć tutaj należy wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 października 2016 r. wydany w sprawie I ACa 527/16 (Lex nr 2200294) zgodnie z którym analizując zasadność zastosowania w sprawie art. 320 k.p.c. poza sytuacją dłużnika należy mieć na uwadze, iż ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. Podkreślenia wymaga przy tym i to, że rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela.

Mając na uwadze wskazane okoliczności oraz fakt, iż rozłożenie świadczenia na raty jest wyjątkiem od reguły płatności zasądzonych roszczeń w całości, wniosek pozwanego nie zasługiwał na uwzględnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozliczenia.

Powód wygrał proces w 64,30 % (żądanie wynosiło 458.021,07 zł, zaś zasądzona kwota to 294.685,11zł). Poniósł koszty procesu w łącznej kwocie 32.999 zł (10.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 22.902 zł tytułem opłaty od pozwu), natomiast pozwany nie poniósł kosztów procesu.

Pozwany przegrał proces w 64,30 % i w tym zakresie powinien ponieść koszty procesu, co stanowi kwotę 21.218 zł (32.999 zł x 64,30 %), podlegała ona zasądzeniu od pozwanego na rzecz powoda.